

HRA NA ZVIERATKÁ

Je to len obmena hry na remeselníkov. Deti pohybmi a gestami a mimikou napodobňujú zvieratká.

DOPLŇ

Žiakov rozdelím na 3 skupiny. Každá skupina dostane 3 náučné texty (napr. o zvieratkách). Majú určený čas na prečítanie textov. Každá skupina má inú farbu fixky. Postupne každá skupina dostane veľký formát papiera s názvom živočích, píšú, čo o ňom vedia. Papiere sa vymenia u všetkých skupín a žiaci inou farbou zapisujú, čo o tom vedia viac, prípadne označia, čo je tam zlé. Keď sa papiere vrátia, vyhodnotia sa.

MILIONÁR

Na tabuľu si pripevním kartičky s otázkami + body. Žiakov rozdelím do 4 skupín (napr. po 5). Súťažia teda 4 skupiny. Žiaci si určia kapitána, ktorý vyberie počet bodov/otázku. Príde otočiť ju na tabuli – prečíta a jeho tím súťaží. Ak vedia odpovedať a odpoveď je správna, získavajú počet bodov. Tak sa všetky skupinky vystriedajú počet otázok si pripravím podľa tematického celku, ktorý ideme opakovať. Ak skupina nevie odpovedať na otázku/úlohu, tak môže odpovedať nasledujúca skupina, body získavajú oni. Deti si tak opakujú:

- učivo,
- praktické zručnosti (otázka môže byť aj činnosť),
- matematiku, čítanie,
- kooperačné zručnosti,
- prácu v skupine.

10	20	30	100
50	60	10	30
50	100	30	20

DOPLŇ SLOVO – MOTIVAČNÁ HRA

Na tabuli slovo súvisiace s témou hodiny – napr. skupenstvo – napísať zvislo po hláskach. Žiaci dopisujú slová, ktoré súvisia so slovom. Ak je téma nová, môže sa pomôcť obrázkovým materiálom – pomenovať obrázky, vyvodenie učiva.

P	O	K	U	S									
		R	IE	K	A								
			T	U	H	É							
		K	V	A	P	K	A						
		M	O	R	E								
O	C	E	Á	N									
		P	L	E	S	O							
			P	O	T	O	K						
				K	V	A	P	A	L	L	N	É	
				V	O	D	A						

LEVELOVÉ AKTIVITY – SÚŤAŽ V SKUPINÁCH

Pomôcky: 3 farebné žetóny, alebo čísla...

Žiaci spolupracujú vo svojej skupine a zbierajú body pre svoje družstvo ako tím. Družstvá si môžu pomenovať menami stavovcov. Každá farba určuje určitý level – náročnosť riešenia úlohy.

1. level – zelená farba

Žiaci z iných družstiev dávajú otázky jednému žiakovi z určenej skupiny, ktorý si vytiahne zelenú farbu typu:

Si stavovec? Si mäsožravec? Žiak odpovedá áno/nie. Pri zadávaní otázok sa družstvá striedajú. Družstvo, ktoré uhádne, získava 1 bod pre svoje družstvo. Po zadaní 10 otázok ak neuhádne, pripíše si bod žiak, ktorý odpovedá.

2. level – modrá farba

Hra pokračuje stále na tom istom princípe, zadávanie otázok medzi družstvami.

Zmena otázky v 2. leveli: Som stavovec..., som obojživelník...

Družstvá opäť na striedačku hádajú po 10 otázkach, buď získavajú pre svoje družstvo 2 body, alebo si ich pripíše žiak, ktorý odpovedá.

3. level – červená farba

Hra pokračuje stále na rovnakom princípe zbierania bodov. V 3. leveli žiak musí poskytnúť spolužiakom informáciu o danom zvierati.

Celý systém nemusíme bodovať, výhrou môže byť pre družstvo možnosť pokračovať v ďalšom leveli.

NA DETEKTÍVA

Vety vyjadrujúce charakteristické znaky nejakého zvieratá/rastliny rozstriháme (môže ich byť aj viac) a jednotlivé časti vety schováme v triede. Žiaci ich majú nájsť, správne poskladať a určiť o aké zviera/rastlinu ide. Ktorá skupina poskladá v danom limite viac viet, a správne určí viac zvierat/rastlín vyhráva. Súťažné skupiny sú odlíšené farbou papiera na ktorom sú vety napísané.

DRAVÉ	A	PRE	ŠELMY	VTÁKY	POTRAVOU	JE
--------------	----------	------------	--------------	--------------	-----------------	-----------

Zajac poľný

AKROSTICH

Predstav sa podľa jednotlivých písmen, ktoré sa nachádzajú v tvojom mene.

E elegantná

V veselá

A aktívna

HRA NA PÁTRAČOV

Po triede rozmiestniť farebné kartičky s písmenami. Každý žiak má pridelenú jednu farbu. Vyhľadá kartičky svojej farby. Z farebných kartičiek spojí slovo. K slovu nájde obrázok, vysvetlí – na čo ten predmet, zviera slúži – čo o ňom vie.

JA SOM... A HĽADÁM...

Deťom rozdáme kartičky.

1. žiak povie: Ja som Katka a hľadám hlavné mesto Slovenska.

2. žiak: Ja so Bratislava a hľadám násobok čísla 4.

3. žiak: Ja som 20 a hľadám vybrané slovo po p...

Posledný žiak: Ja som... a som v cieľi.

Hra na opakovanie ľubovoľného učiva.

AKO SA VOLÁM

Dieťaťu dám na chrbát papier s názvom zvierat, ktoré nevidí. Ostatné deti mu hovoria, máš 4 nohy, telo pokryté srstou... On musí uhádnuť svoje meno.

VODA, ZEM, VZDUCH

Deti majú na stole 3 názvy – voda, zem, vzduch. Učiteľ ukáže obrázok zvieratá alebo povie názov a deti podľa toho zdvihnú kartičku. Lastovička = vzduch.

**Didaktické hry – seminár AITEC, Prírodoveda pre 1. stupeň základných škôl,
DP MPC Nitra – 19.3.2013, RP MPC Trenčín – 21.3.2013**

PIŠKVKORKY – SJL, DOPLŇANIE I, Í/Y, Ý

Žiaci si poskladajú kancelársky papier na štvorčeky. Učiteľ diktuje po štvorčekoch v riadkoch slová s i/y. Žiaci nepíšu slová, ale znaky $\bigcirc = i, í \quad X = y, ý$.

V každom štvorčeku je len jeden znak. Na záver farebne vyznačia X. Učiteľ si pripraví aktivitu tak, aby z X vznikol nejaký tvar. Na záver aktivity žiaci zdvihnú papier a učiteľ na základe vyznačeného tvaru skontroluje správnosť.

BUBLINA – HRA PRE 2 HRÁČOV

Na tabuli nakreslená bublina s číslami.

Do bubliny napísať rôzne pojmy. Napr. hľadáme stavovce alebo bezstavovce. Dvaja žiaci pri tabuli – súťažiaci. Ostatné deti im dávajú úlohy. Kto prvý nájde správnu odpoveď v bubline a rýchlo ju vyčiarke, ten vyhráva. Postupne sa po dvojiciach môžu vystriedať všetci žiaci.

ANJEL A ČERT

Zo skupiny detí vyberieme dvoch: anjel a čert. Ostatné deti sa zmenia na rastliny, ktoré sú lúčne, zvieratá, žijúce v lese a pod. – podľa opakovaného učia alebo podľa zamerania hodiny. Deti si svoje premenovanie nechajú pre seba – hádať ich bude anjel a čert. Anjel a čert majú básničku, ktorú na začiatku svojho vstupu hovoria a navzájom sa striedajú až do uhádnutia posledného dieťaťa.

Anjel: Cingi lingi!	Čert: Hudri, hudri!
Deti: Kto to cingá?	Deti: Kto to hudre?
A: Anjel z neba.	Č: Čert s medom pod
D: Čo chce?	orechom!
A: Rastlinku.	D: Čo chce?
D: Akú?	Č: Rastlinku.
A: králik (zvonček, púpav...)	D: Akú?
	Čert háda ako anjel.

Podľa toho, koľko rastliniek čert a anjel spomedzi detí uhádne, stáva sa víťazom, ktorý prejde nebeskou bránou, ktorú spravia deti a kto prehrá, prejde pekelnou bránou.

UHÁDNI, AKÝ JE TO ZMYSEL

Deti rozdelím do 5 skupín. Každá skupina dostane papier, na ktorom je 1 okienko v strede a k nemu 4-5 okienok. Skupina dostane 1 zmysel, napr. oko. Ich úlohou je k zmyslu dopísať, dokresliť to, čo zmysel charakterizuje (kniha – čítam, TV – pozerám, PC – hrám hry). Po splnení úlohy si listy skupiny vymenia a podľa obrázka musí druhá skupina určiť o aký zmysel ide. Hru zaradiť po prebratí všetkých zmyslov.

NA RADY

Deti stoja v troch radoch a ja poviem názov stromu. Prvé dieťa v rade vykrikuje či je listnatý alebo ihličnatý. Ak odpovie správne, sadne si, ak nesprávne zaradí sa dozadu. Hra končí, keď všetky deti sedia. Vyhráva rad, kde sedia všetky deti.

Obmena: poviem listnatý strom – dieťa vykrikuje názov stromu.

NA ZÁHRADNÍKA

Deti rozdelím do skupín. Každé dieťa dostane meno napr. ovocia, rastliny ale aj ročného obdobia, mesiaca... Hovoríme všetci spolu báseň: Záhradník chodí po záhrade (sade, lúke...) a hľadá – napr. hrášok. Deti sedia v kruhu a na povel si vymenia miesta. Hra je tradičná, ale deti ju s obmenami milujú.

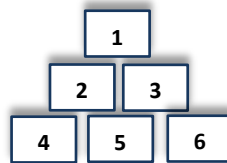
BINGO

Hra je podobná klasickým piškvorkám. Žiaci majú pred sebou šachovnicu – 3x3, 4x4...), v ktorej sú obrázky alebo slová v závislosti na veku. Učiteľ opisom priblíži objekt (napr. obr. prvosiienky – liečivá rastlina, rastie vo voľnej prírode...). Žiak identifikuje objekt, vyčiarke ho. Keď má 3 objekty po sebe nasledujúcich (rad, stĺpec, diagonála) – skrikuje BINGO. Vyhráva najrýchlejší.

Využitie: utvrdenie učiva, motivácia, vyvodenie učiva.

PYRAMÍDA

Hra je určená hlavne na preskúšanie tematického celku. Dá sa za 1 hodinu vyskúšať celá trieda, vhodné aj na skupinovú prácu.

Žiaci majú pred sebou pyramídu s číslami, napr.:

Pod každým číslom sú otázky k téme (otázky = počet žiakov). Môžeme použiť hraciu kocku na výber otázky. Žiak hodí kockou, podľa čísla si vyberie otázku z pyramídy. Otázky môžu byť rozlíšené farbou a žiak má pridelenú farbu (žiak s modrou farbou hodí 2, vyberie si pod číslom 2 otázku na modrom papieri).

Veľmi vhodné opakovanie pri používaní interaktívnej tabule, žiaci si zopakujú, aj učiteľ zároveň preverí vedomosti.

Efektivita sa zvyšuje, keď si žiaci pripravujú otázky sami – buď priebežne počas daných hodín, alebo hodinu dopredu každý žiak pripraví aspoň jednu otázku.

PÍSMENKOVÝ KRÁĽ

Využívam túto hru na viacerých predmetoch, aj na prírodovede.

Dnes náš písmenkový kráľ má rád písmeno K (na SJK vymýšľajú slová jednoslabičné, dvojslabičné... slovesá podľa trieda a šikovnosti žiakov, na prírodovede vymýšľajú zvieratá na K, rastliny, stromy, ovocie, zeleninu a pod., na vlastivede hľadajú mestá...).

Hra je variabilná, dá sa prispôbiť veku, ročníku a triede.

ZVIERACIE RODINKY

Pomôcky: kartičky s menami zvierat: sliepka – kohút – kura, atď.

Žiaci si vyberú kartičku, napodobňujú zvuk a hľadajú ostatných členov svojej rodiny.

Pomôcky: kartičky s obrázkami voľne žijúcich zvierat. Žiak si vyberie kartičku, ostatní hádajú pomocou otázok: Má to štyri končatiny? Má srst hnedej farby?... Odpoveď môže byť iba áno/nie.

HOĎ KOCKOU

Žiaci hrajú na hracej ploche podobnej Človeče nehnevaj sa. Každé políčko je inej farby a tá znázorňuje náročnosť úlohy. Podľa farby si vyberú kartu s úlohou alebo otázkou. Žiaci pracujú samostatne, alebo v menšej skupine. Vyhráva ten, kto sa dostane do cieľa prvý. Otázky sú podľa učiva. Aktivita je vhodná najmä na opakovanie učiva.

PUTOVANIE KVAPÔČKY

Kráľovná Voda a jej deti – Kvapôčka, Vločka, Para.

Kráľovná Voda má zázračné deti, ktoré sa vedú premieňať. Poslala na zem Kvapôčku, ktorá sa narodila v lese.

1. dieťa – Kvapôčka, predvádza, čo môže robiť voda – cupká, tečie, pláva...

2. dieťa – Vločka, predvádza, čo môže robiť snehová vločka, ľad – lieta, tancuje...

3. dieťa – Para, predvádza, čo môže robiť para – vznáša sa, zráža sa...

KRÁĽ ČASU MERIA ČAS

Kráľ času, ľubovoľné spôsoby merania času (hodina, minúta, ročné obdobia, ľudský život)

1. Meranie času rôznymi druhmi meradiel (hodín)
2. Meranie času v prírode – striedanie ročných období
3. Meranie ľudského života – vývinové obdobia človeka.

Hrať sa možno frontálne, v skupinách, zdramatizovať.